

Sesijas dokuments

**B8-0451/2018 }
B8-0452/2018 }
B8-0453/2018 }
B8-0454/2018 }
B8-0457/2018 } RC1**

3.10.2018

KOPIĢS REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts saskaņā ar Reglamenta 135. panta 5. punktu un 123. panta 4. punktu

nolūkā aizstāt šādus rezolūcijas priekšlikumus:

B8-0451/2018 (ECR)
B8-0452/2018 (ALDE)
B8-0453/2018 (Verts/ALE)
B8-0454/2018 (S&D)
B8-0457/2018 (PPE)

par plašsaziņas līdzekļu brīvības stāvokļa pasliktināšanos Baltkrievijā, jo īpaši *Charter 97* lietu
(2018/2861(RSP))

Cristian Dan Preda, Jaromír Štětina, David McAllister, Elmar Brok, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Thomas Mann, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Pavel Svoboda, Marijana Petir, Lefteris Christoforou, Csaba Sógor, Željana Zovko, Tomáš Zdechovský, Tunne Kelam, Mairead McGuinness, Patricija Šulin, Adam Szejnfeld, Giovanni La Via, Joachim Zeller, Michaela Šojdrová, Francis Zammit Dimech, Krzysztof Hetman, Sandra Kalniete, Seán Kelly, Deirdre Clune, Laima Liucija Andrikienė, Dubravka Šuica, Ivana Maletić, Romana Tomc, László Tőkés, Geoffroy Didier, Ramona Nicole Mănescu, Inese Vaidere
PPE grupas vārdā
Elena Valenciano, Victor Boștinaru, Soraya Post, Clare Moody

RC\1164679LV.docx

PE624.129v01-00 }
PE624.130v01-00 }
PE624.131v01-00 }
PE624.132v01-00 }
PE624.135v01-00 } RC1

S&D grupas vārdā

Ruža Tomašić, Jan Zahradil, Charles Tannock, Monica Macovei

ECR grupas vārdā

Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea, Izaskun Bilbao Barandica, Dita Charanzová, Gérard Deprez, Martina Dlabajová, María Teresa Giménez Barbat, Nadja Hirsch, Ivan Jakovčić, Petr Ježek, Ilhan Kyuchyuk, Patricia Lalonde, Valentinas Mazuronis, Louis Michel, Javier Nart, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Carolina Punset, Jozo Radoš, Frédérique Ries, Robert Rochefort, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic, Pavel Telička, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Cecilia Wikström

ALDE grupas vārdā

Heidi Hautala, Rebecca Harms, Bronis Ropè, Bodil Valero, Jordi Solé

Verts/ALE grupas vārdā

Eiropas Parlamenta rezolūcija par plašsaziņas līdzekļu brīvības stāvokļa pasliktināšanos Baltkrievijā, jo īpaši *Charter 97* lietu (2018/2861(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par Baltkrieviju,
 - ņemot vērā Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju un visas cilvēktiesību konvencijas, ko Baltkrievija ir parakstījusi,
 - ņemot vērā Reglamenta 135. panta 5. punktu un 123. panta 4. punktu,
- A. tā kā ES 2016. gada februārī atcēla lielāko daļu no Baltkrievijas ierēdņiem un juridiskajām personām piemērotajiem ierobežojošajiem pasākumiem, tā parādot labo gribu nolūkā sākt iesaistes politiku, lai mudinātu Baltkrieviju ievērot cilvēktiesību, demokrātijas un tiesiskuma principus;
- B. tā kā ES vairākkārt ir atkārtojusi, ka ES un Baltkrievijas attiecības turpmāk var uzlabot tikai tad, ja tās balstās uz uzticēšanos un tādām vērtībām kā demokrātija, tiesiskums un pamatbrīvības;
- C. tā kā pašreizējie politikas virzieni Baltkrievijā ierobežo šīs vērtības, tādējādi liedzot Eiropas Savienībai piedāvāt Baltkrievijai plašāku iesaistīšanos Austrumu partnerībā, ciešākas attiecības vai parakstīt ES un Baltkrievijas partnerības prioritāšu dokumentu;
- D. tā kā Baltkrievijā stāvoklis plašsaziņas līdzekļu un vārda brīvības jomā turpina pasliktināties, par ko liecina neatkarīgu ziņu portālu un žurnālistu nopietna iebiedēšana, kā tas noticis “BelTA” gadījumā;
- E. tā kā nesen Baltkrievijas iestādes ir sākušas iebiedēšanas un aizskaršanas pasākumus, ko policija īsteno pret žurnālistiem;
- F. tā kā organizācija “Reportieri bez robežām” ir konstatējusi, ka 2017. gadā, galvenokārt opozīcijas protestu atspoguļošanas laikā, tika apcietināti vairāk nekā 100 žurnālistu; tā kā ārvalstu plašsaziņas līdzekļu labā strādājošu ārštata žurnālistu iebiedēšana ir sasniegusi vēl nepieredzētu līmeni un šie žurnālisti nevar saņemt akreditāciju;
- G. tā kā vadošā neatkarīgo ziņu tīmekļa vietne *Charter 97.org*, kuras uzmanības centrā ir cilvēktiesības un ar opozīciju saistīti jautājumi un kuras nosaukums ņemts no žurnālistu, opozīcijas politiķu un tiesību aktīvistu parakstītās 1997. gada deklarācijas “Charter 97”, kurā pausta prasība pēc demokrātijas Baltkrievijā, bija spiesta pārcelties uz Varšavu (Polijā), kur tā darbojas kopš 2011. gada pēc tam, kad Baltkrievijas iestādes vairākkārt tajā pašā gadā bloķēja vietni, tās birojos divas reizes iebruka policija un konfiscēja aprīkojumu;
- H. tā kā kopš 2018. gada 24. janvāra piekļuve *Charter 97* tīmekļa vietnei Baltkrievijā bez tiesas sprieduma ir bloķēta uz nenoteiktu laiku un ir arī izteikti neskaidri apgalvojumi par “valsts interešu apdraudējumu”; tā kā saskaņā ar *Charter 97* galvenās redaktora

Natalya Radina sniegto informāciju nākamajā mēnesī pēc *Charter 97* tīmekļa vietnes bloķēšanas vietnes apmeklētāju skaits no Baltkrievijas saruka par 70 %;

- I. tā kā *N. Radina* ir saņēmusi nāves draudus;
- J. tā kā 2018. gada 16. aprīlī arī Krievijas iestādes bloķēja *Charter 97* tīmekļa vietnes darbību Krievijas Federācijas teritorijā;
- K. tā kā 2010. gada septembrī “*Charter 97*” izveidotājs *Aleh Byabenin* tika atrasts pakārts savās mājās netālu no Minskas; tā kā 2016. gada jūlijā Ukrainas galvaspilsētā Kijevā, eksplodējot automašīnai, bojā gāja Baltkrievijā dzimušais *Pavel Sheremet*, kas bija “*Charter 97*” atbalstošās organizācijas runaspersona;
- L. tā kā 2018. gada augusta sākuma Baltkrievijas iestādes veica reidus vairāku neatkarīgo Baltkrievijas plašsaziņas līdzekļu redakcijās, sākot ar *Tut.by* un pēc tam veicot kratīšanas *BelaPAN*, *realty.by*, *Belaruskaya Navuka* un *Kultura*; tā kā reidu laikā tika apcietināti un aizturēti žurnālisti, tostarp *Tut.by* galvenā redaktore, pamatojoties uz pieņēmumiem, ka viņi ir nelikumīgi ieguvuši un izmantojuši valsts ziņu aģentūras *BelTA* nodrošināto tiešsaistes informāciju;
- M. tā kā 2018. gada 7. augustā Baltkrievijas Izmeklēšanas komiteja saskaņā ar Kriminālkodeksa 349. panta 2. daļu pret vairāku tiešsaistes resursu žurnālistiem un redaktoriem ierosināja krimināllietu par pārkāpumiem, par kuriem noteiktais sods ir līdz diviem gadiem apcietinājumā (tāda nelikumīga piekļuve datorinformācijai, kuras mērķis nav personīga labuma gūšana un kura ir radījusi nopietnu kaitējumu), un apcietināja 18 žurnālistus, no kuriem septiņi tika paturēti apcietinājumā uz trim dienām kā aizdomās turamas personas; tā kā ir bijuši gadījumi, kad uz žurnālistiem un viņu radniekiem tiek izdarīts spiediens, lai viņi sadarbotos ar izlūkdienu un policiju;
- N. tā kā jaunākie grozījumi 2018. gada jūnijā pieņemtajā Plašsaziņas līdzekļu likumā paplašina valdības kontroli pār tiešsaistes plašsaziņas līdzekļiem; tā kā izmaiņas, kas stāsies spēkā 2018. gada 1. decembrī, radīs vēl lielākus birokrātiskos šķēršļus tām tīmekļa vietnēm, kas vēlas reģistrēties kā oficiāli tiešsaistes plašsaziņas līdzekļi;
- O. tā kā tām tīmekļa vietnēm, kuras, neraugoties uz jauno tiesību aktu, izvēlas neregistrēties vai neatbilst jaunajiem kritērijiem, valdības iestādes neļauj akreditēties, tādējādi vēl vairāk cenšoties presi; tā kā gan reģistrētajiem, gan neregistrētajiem tiešsaistes plašsaziņas līdzekļiem arī vajadzēs reģistrētu to cilvēku vārdus un uzvārdus, kuri iesniedz komentārus; tā kā reģistrēto tiešsaistes plašsaziņas līdzekļu īpašnieki būs arī juridiski atbildīgi par šādu komentāru saturu;
- P. tā kā jaunajā tiesību aktā ir noteikts, ka visus tiešsaistes forumos publicēto ziņu un komentāru autorus vajadzēs identificēt un ka tīmekļa vietņu īpašniekiem vajadzēs būt par šādu komentāru moderatoriem;
- Q. tā kā ANO īpašais referents par stāvokli cilvēktiesību jomā Baltkrievijā *Miklós Haraszti* un EDSO pārstāvis plašsaziņas līdzekļu brīvības jautājumos *Harlem Désir* ir pauduši viedokli, ka šīs izmaiņas tiesību aktos ir nepieņemams vārda brīvības un informācijas pieejamības brīvības ierobežojums;

- R. tā kā Baltkrievija ierindoja 155. vietā organizācijas “Reportieri bez robežām” 2018. gada pasaules preses brīvības indeksā, kurā katru gadu tiek vērtēta preses brīvība 180 valstīs;
- S. tā kā kopš 2018. gada sākuma Baltkrievijas žurnālisti, kuru tiesības vākt, glabāt un izplatīt informāciju ir garantētas konstitūcijā, ir vairāk nekā 70 reižu sodīti ar naudas sodiem par sadarbību ar ārvalstu plašsaziņas līdzekļiem, kuriem nav akreditācijas, un naudas sodu kopējais apmērs pārsniedz 60 000 BYN; tā kā Administratīvo pārkāpumu kodeksa 22.9 pants ir kļuvis par efektīvu līdzekli neatkarīgu žurnālistu un tādu plašsaziņas līdzekļu kā *Belsat TV* (kas kopš 2011. gada darbojas Polijā) iebiedēšanai;
- T. tā kā Baltkrievija joprojām ir vienīgā valsts Eiropā, kurā aizvien tiek piespriests nāvessods;
- U. tā kā konkrētu kategoriju cilvēkiem Baltkrievijā nelikumīgi atņem brīvību un viņus tur patvaļīgā apcietinājumā, kur viņiem liedz pienācīgu aprūpi un saziņu ar ģimenes locekļiem, un Baltkrievijas iestādes pret viņiem īsteno valsts atbalstītu fizisku un psiholoģisku vardarbību un vajāšanu, viņus tiesā, pamatojoties uz safabricētām un falsificētām apsūdzībām, nosaka nesamērīgus naudas sodus, administratīvas sankcijas un vērš pret viņiem cita veida represijas; tā kā šo cilvēku kategorijā ir politeslodzītie (sevišķi *Mikhail Zhamchuzhny* un *Dzmitry Paliyenko*), pazīstami politiskie oponenti, cilvēktiesību aktīvistu, pilsoniskās sabiedrības locekļi, vides, nevalstisko un pilsoniskās sabiedrības organizāciju aktīvistu, neatkarīgi blogeri, žurnālisti un redaktori, miermīlīgi demonstranti no visām sociālajām grupām un jo īpaši neatkarīgu arodbiedrību aktīvistu (sevišķi *Henadz Fiadynich* un *Ihar Komlik*),
1. stingri nosoda žurnālistu un plašsaziņas līdzekļu sistemātisko iebaidīšanu Baltkrievijā; mudina iestādes izbeigt visa veida iebiedēšanu un draudus, ko pret žurnālistiem un neatkarīgiem plašsaziņas līdzekļiem vērš tiesu iestādes, un ļaut visiem ziņu portāliem brīvi darboties;
 2. uzskata, ka nav pieņemami, ka Baltkrievijas iestādes kopš 2018. gada janvāra ir bloķējušas *Charter 97* ziņu tīmekļa vietni; atkārtoti aicina Baltkrievijas iestādes nekavējoties un bez nosacījumiem pārtraukt bloķēt interneta piekļuvi ziņu tīmekļa vietnei Baltkrievijā;
 3. stingri nosoda pieņemtos Plašsaziņas līdzekļu likuma grozījumus, kurus izmanto, lai pastiprināti kontrolētu internetu; atkārtoti pauž nopietnas bažas par neatkarīgo un opozīcijas tīmekļa vietņu, plašsaziņas līdzekļu un žurnālistu stāvokļa pasliktināšanos Baltkrievijā;
 4. uzskata, ka neatkarīgie plašsaziņas līdzekļi nav drauds iestādēm, bet tie drīzāk ir svarīgi līdzsvara un atsvara sistēmas elementi, tāpēc valdībai pret tiem būtu jāizturas kā pret potenciāliem kritiskiem partneriem, nevis ienaidniekiem;
 5. pauž nožēlu par to, ka Baltkrievija turpina īstenot represīvu un nedemokrātisku politiku pret žurnālistiem, juristiem, politiskajiem aktīvistiem, cilvēktiesību aizstāvjiem, pilsoniskās sabiedrības locekļiem, arodbiedrību biedriem un citiem, kurus tā uzskata par politiskās sistēmas apdraudētājiem; uzsver, ka šādas represijas ir šķērslis jebkādam

ciešākām attiecībām ar ES un plašākai iesaistei Austrumu partnerībā;

6. atkārtoti aicina Baltkrievijas iestādes saskaņā ar Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju un Baltkrievijas ratificētajiem starptautiskajiem un reģionālajiem instrumentiem cilvēktiesību jomā stiprināt demokrātijas principus, tiesiskumu, cilvēktiesības un pamatbrīvības, tostarp respektēt patiesu un objektīvu žurnālistiku;
7. prasa ES iestādēm ES un Baltkrievijas partnerības prioritāšu dokumentā iekļaut stingras atsaucis uz plašsaziņas līdzekļu neatkarību, runas brīvību un pulcēšanās brīvību; aicina Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) un dalībvalstis nodrošināt, lai ES palīdzības programmām un cita veida divpusējai sadarbībai, tostarp finansiālai palīdzībai, būtu sasaiste ar skaidriem un reāliem soļiem virzībā uz demokrātiju un atklātību, tostarp visaptverošu vēlēšanu reformu un pilnīgu plašsaziņas līdzekļu brīvības respektēšanu;
8. aicina EĀDD un Komisiju arī turpmāk sniegt atbalstu pilsoniskās sabiedrības organizācijām gan Baltkrievijā, gan ārvalstīs; šajā kontekstā uzsver, ka ir jāatbalsta visi neatkarīgie informācijas avoti Baltkrievijas sabiedrībā, tostarp plašsaziņas līdzekļi, kas raida baltkrievu valodā, un no ārzemēm, piemēram, *Charter 97* un *Belsat TV*;
9. aicina Komisijas priekšsēdētāja vietnieci / Savienības augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos cieši uzraudzīt plašsaziņas līdzekļu brīvības stāvokli Baltkrievijā, sadarbojoties ar ANO pastāvīgo referentu Baltkrievijas jautājumos;
10. mudina Baltkrievijas iestādes atļaut pilnībā un neierobežoti darboties politiskajām un sabiedriskajām organizācijām un atcelt Kriminālkodeksa 193/1. pantu, kas ierobežo miermīlīgas pulcēšanās un biedrošanās brīvību;
11. stingri pieprasa bez nosacījumiem un nekavējoties atbrīvot politieslodzītos *Mikhail Zhamchuzhny* un *Dzmitry Paliyenko* un pilnībā reabilitēt visus bijušos politieslodzītos; aicina iestādes atļaut, neliekot nekādus šķēršļus, visām neatkarīgajām arodbiedrībām pildīt savus leģitīmos un svarīgos pienākumus pilsoniskajā sabiedrībā; pauž nožēlu par to, ka 2018. gada 24. augustā neatkarīgās arodbiedrības *REP* aktīvistiem tika piespriests sods ar brīvības ierobežošanu uz četriem gadiem;
12. pauž atzinību par darbu, ko veicis pašreizējais ANO īpašais referents par stāvokli cilvēktiesību jomā Baltkrievijā *Miklós Haraszti*, un vērš viņa pēcteces *Anais Marin* uzmanību uz daudzajiem varas ļaunprātīgas izmantošanas gadījumiem, individuālo un kolektīvo brīvību ierobežošanu un pret pilsonisko sabiedrību, neatkarīgajām arodbiedrībām un plašsaziņas līdzekļiem vērstajām represijām, kā skaidri norādīts *M. Haraszt* ziņojumos;
13. šajā sakarībā prasa Baltkrievijas iestādēm nekavējoties atzīt ANO īpašā referenta par stāvokli cilvēktiesību jomā Baltkrievijā mandātu un prasa Komisijai, Eiropas Investīciju bankai un Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības bankai paredzēt, ka jebkāda turpmāka finansiāla vai tehniska palīdzība Baltkrievijai ir atkarīga no iepriekš minētajiem apstākļiem, vienlaikus saglabājot ES spēju tieši finansēt Baltkrievijas pilsonisko sabiedrību;
14. aizvien pauž bažas par kodolelektrostacijas būvniecību Ostrovecā; norāda uz ziņojumu

par stresa testiem un 2018. gada 3. jūlijā publicētajiem ieteikumiem un pieprasa, lai ar stresa testiem saistītie ieteikumi tiktu īstenoti kā priekšnoteikums jebkādi turpmākai ES un Baltkrievijas sadarbības veicināšanai, jo īpaši ES u Baltkrievijas partnerības prioritāšu dokumenta parakstīšanai;

15. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei / augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, dalībvalstu valdībām un parlamentiem un Baltkrievijas prezidentam un valdībai.